

Het collectief Berlin: in contact met de Inuit. © verhoogen.be

Even bellen met de Inuit

Theater. Het collectief Berlin heeft een voorstelling klaar over de eskimo-hoofdstad Iqaluit.

Van onze medewerker
Michaël Bellon

LEUVEN. De Iqaluit is de hoofdstad van Nunavut, het stuk land in het noorden van Canada dat zo groot is als West-Europa en bewoond wordt door 25.000 Inuit. Vanuit die stad in het ijs regelen de Inuit het zelfbestuur dat ze in 1999 van de Canadese overheid kregen. Bart Baele, Caroline Rochlitz en Yves Degryse van de vzw Berlin trokken er met een kleine ploeg naartoe voor het tweede deel in hun cyclus die *Holoceen* heet. Dat is een reeks portretten van wereldsteden die Berlin na een verblijf ter plaatse in Vlaanderen voorstelt. In een theatercontext, maar met behulp van meerdere media, in de eerste plaats film. Voor deze voorstelling werkt het gezelschap met een tekst van Ivo Michiels.

Eerder maakte Berlin al een portret van Jeruzalem, en de volgende stad in de rij wordt Saguache in Colorado, dat na de sluiting van de plaatselijke mijn zowat het kleinste stadje van de Verenigde Staten geworden is.

Holoceen klinkt voorhistorisch, maar is gewoon de naam van ons huidige geologische tijdperk. Door steden te kiezen die zichzelf door hun complexe geschiedenis of specifieke problemen overstijgen, wil Berlin met dit project iets zeggen over de manier waarop de mens vandaag leeft. „Jeruzalem was een goede stad om mee te beginnen, omdat het door zijn geschiedenis en door de vermenging van politiek en religie zowat de wereld in een notendop is”, zegt Yves Degryse. „Toen we uit die hectische periode kwamen, wilden we stilte, rust en een witte vlakte.”

Files

Iqaluit beantwoordde perfect aan die beschrijving. En toch zijn sommige situaties in deze stad nabij de noordpool ook herkenbaar.

Degryse: „Het is een hoofd-

stad die totaal niet beantwoordt aan de realiteit die wij met dat concept verbinden. Iqaluit heeft een doorsnede van zo'n zes kilometer en telt zesduizend inwoners, maar is net als de andere leefgemeenschappen in Nunavut volledig geïsoleerd.”

„Je kan er enkel met het vliegtuig of met de boot naartoe. Maar in de stad zelf zijn er wel wegen. Er rijden zelfs zoveel auto's rond dat ze met een fileprobleem zitten. Dat gaat dan weliswaar maar om tien minuten per dag, maar zij beschouwen het echt als een probleem.”

Bovendien kampt Iqaluit ook met een groot huisvestingsprobleem. „Wij logeerden bij de ex-burgemeester, die zelf op reis was naar Europa, omdat de hotels er gewoon onbetaalbaar zijn. Door de extreme temperaturen kan men maar gedurende vier maanden per jaar huizen bijbouwen en daardoor is het aanbod te klein.”

„NAAR IQALUIT KAN JE ALLEEN MET HET VLIEGTUIG OF DE BOOT. MAAR IN DE STAD ZELF HEBBEN ZE EEN FILEPROBLEEM”

Toch wonen in Iqaluit ook nog eens opvallend veel „buitenlanders”: Canadezen die er komen werken voor de hoge lonen, maar ook Italianen, of zelfs een Libanese taxichauffeur die de aantrekkingskracht van het poolgebied niet kon weerstaan.

Degryse kan daar maar gedeeltelijk inkomen: „Het landschap rond de stad is onwaarschijnlijk mooi, maar uiteindelijk is Iqaluit echt een trieste stad. Je kan er alles krijgen, van plasmaschermen tot kiwi's, maar de hele onderneming heeft iets absurds. Alles is peperduur, omdat het moet worden ingevlogen. De helft van de bevolking werkt voor de overheid en de afstanden met de andere gemeenschappen in het land veroorzaken gigantische problemen.”

Al is de afstand die Berlin tijdens de voorstelling zal overbruggen, natuurlijk nog veel groter. Gedurende anderhalf

uur worden beelden getoond die ter plaatse werden gedraaid, maar voor het theatergedeelte wordt ook live een telefoonverbinding gelegd met de Inuk-acteur Vinnie Karetak in Iqaluit.

Storm

„De voorstelling bevat een documentaire lijn: je krijgt informatie mee die we halen uit de interviews die we er gemaakt hebben met de premier, de burgemeester, een journalist en de jongeren op school. Maar op een gegeven moment begint het verhaal van Ivo Michiels, over twee mensen die elkaar ontmoeten via de computertelefoon Skype. Zij hebben het over het verlangen om naar een gebied te trekken waar je helemaal opnieuw kan beginnen. Een 'beginland' noemt Michiels het, en Iqaluit is daar de veruitwendiging van.”

Van de tekst van Michiels werd een draaiboek gemaakt. Caroline Rochlitz speelde ter plaatse al een aantal scènes met Karetak, en een Vlaams en een Inuk-kind. Het telefoongesprek werd in Iqaluit gerepeteerd en wordt nu live gemonitord op de filmscènes. Dat verloopt niet geheel zonder risico's. „Als het daar stormt, is de kans dat de verbinding verbroken wordt, niet zo klein. We hadden het gesprek ook kunnen opnemen, maar om de afstand en het isolement voelbaar te maken is het natuurlijk noodzakelijk om live contact te leggen.”

En dan zijn er ook nog de praktische problemen. „Als het hier half negen is, is het daar half drie. Vinnie heeft ook een gewone kantoorbaan en moest dus aan zijn baas telkens twee uur per dag vrijaf vragen omdat hij met ons in België op tournee moet. Daar hebben ze er natuurlijk geen notie van welke impact onze voorstelling heeft, maar Vinnie begint nu toch te voelen dat het echt geen grap is.”

► „*Holoceen 2: Iqaluit*”, door Berlin, in het Engels met Nederlands ondertitels. Van 21 tot 32 december in Stuk, Naamsestraat 96, Leuven. (016-32.3.20, www.stuk.be). Daarna tournee door Vlaanderen en Nederland.

► www.berlinberlin.be